

ZEMĚŠ ZASLĀ•BENĀ•IV.

ĀĖtvtrek, 13 bĀ™ezen 2014

Po dni stráveném ve mĀ›stĀ› vyráĀ›íme do pĀ™írody. OdboĀ›íme z dálnice Ā• 1, která spojuje Jeruzalém s údolím Jordánu, a je všude kolem nás. PoušĀ›. Judská. Na západĀ› ohraniĀ›ená Judskými horami, na východĀ› Mrtvým moĀ™em, na jihu pĀ™echází v poušĀ› Negevskou.

Základní kámen Judské pouštĀ› poloĀ›ily milióny a milióny tĀ™etihořních vápenatých Ā›ivoĀ›ichĀ›. Prš v zimních mĀ›sících, od prosince do bĀ™ezna. Za to prší hodnĀ› a všechna ta voda se Ā™ítí po kopcích dolĀ›, koryta (wádí) se mĀ›ní v Ā™ěky a všechno naráz to pak vybĀ›hne z hor u Mrtvého moĀ™e. Z hlavní silnice do wádí Kelt, kudy vedla kdysi starobylá silnice z Jericha do Jeruzaléma a kudy kráĀ›el JeĀ›íš na jaĀ™e roku 33 :-)

Pod jednou ze Ā›lutých homolí dĀ›láme zastávku, abychom si vyšli nahoru na vyhlídku a krátkou procházku. PoĀ›así nám vyloĀ›enĀ› pĀ™ěje, teplota pĀ™íjemnĀ› jarní, i kdyĀ› od zemĀ› táhne ještĀ› chlad, ale sluníĀ›ko usilovně žije; A na kopci na nás Ā›eká nádhra nádherná. Tak to na mĀ› dejchlo, Ā›e jsem se musela trhnout od kolektivu a zašila se kus stranou a kochala se a kochala. No, co vám budu povídat. Obrázek napoví nejlépe :-)

Bejt to na mĀ›, tak se odsud uĀ› nehnu. Ale nebylo, takĀ›e úzkou asfaltkou, klikatící se pustinou podél wádí, pokračujeme do Jericha, nejděle osídleného a nejniĀ›e poloĀ›eného mĀ›sta na svĀ›tĀ›. Po nezbytné zastávce u stromu celníka Zacheše (pĀ› vzrĀ›stem nevelký, vyšplhal se do vĀ›tví fíkovníku, co mu rostl na dvorku, aby lépe vidĀ› na procházejícího JeĀ›íše a pod dojmem tohoto záĀ›itku zaĀ› následnĀ› páchat dobré skutky), jsme za mĀ™ili k vykopávkám starého Jericha na Tell as-Sultan.

Judea zrovna zdroji vody neoplývá. VĀ›tinu vody získávali místní obyvatelé shĀ›ry. Za tím úĀ›elem budovali obrovské nádrĀ›e, bĀ›hem zimních dešĀ› do nich svádĀ›li dešĀ›ovku a s tou pak museli vydrĀ›et do dalšího podzimu. Jeden z neĀ›etných pramenĀ› se nachází právě poblíĀ› Jericha, a proto se zde lidé usadili uĀ› kdy v neolitu. Pahorek = tel (uĀ› známe) v sobĀ› skrývá 20 po sobĀ› navazujících osad, z nichĀ› nejstarší je datována do období kolem roku 9000 pĀ™.n.l., taktĀ› i proslulé hradby Jericha, nicménĀ› dnešnímu návštĀ›vníkovi se toho zde pĀ™íliš neukazuje. Archeologický výzkum tady momentálnĀ› neprobíhá a vše je zakonzervováno. Na místĀ› samém najdete nĀ›kolik dĀ›r v zemi s Ā›ímsi, co informaĀ› cedule popisují jako hradby, nejstarší schodištĀ› na svĀ›tĀ› a strĀ›ání vĀ›, ale nejvíc to pĀ™ipomíná rozměry báboviĀ›ky. Není divu, Ā›e Jozeemu staĀ›ilo trochu dupat a troubit :-)

TakĀ›e místo obrazové dokumentace vĀ›ujeme tiše vzpomínku našim dávným pĀ™edkĀ›m, kteĀ™í si tady poprvé oĀ›ili zvíĀ™ata a obdĀ›lali pĀ›du. Nad Jerichem v 19. století, kde Ā›ábel svádĀ›l JeĀ›íše po Ā›tyĀ™icetidenním pĀ›stu v poušti. Na památku vítĀ›z jeho ducha nad hmotou vytesali do skalní stĀ›ny klášter Karantal „Klášter ĀĖtyĀ™icetiš. PatĀ™í Ā™ecké ortodoxní církvi a Ā›ije tam 1 (slovy jeden) mnich. Na cestĀ› k Mrtvému moĀ™i ješ jednou odboĀ›íme do pouštĀ› a navštívíme muslimskou modlitebnu an-Nabí Músá, kde jest nám popatĀ™iti na MojĀ›íšĀ›v katafalk potĀ›ený tmavĀ› zeleným sametem se zlatými nápisy, samozĀ™ejmĀ› pouze zvenku okýnky jinovĀ›ce. A taktĀ› na hrobku Ajši, neoblíbenĀ›jší manĀ›elku proroka Mohameda. A pak uĀ› ješ a klesáme aĀ› k samému Mrtvému moĀ™i a kolem Kumránských jeskyní podél pobĀ™eĀ›í mĀ™íme na jih. Zleva voda, za nĀ› jordánské hory, zprava Ā›ervené skály. Silnici lemují výstraĀ›né cedule „nepohybuje se mimo vyhrazené cestyš.

Vzhledem k tomu, Ā›e pĀ™ítokový kohoutek Jordán byl drasticky pĀ™iškrcen, Mrtvé moĀ™e spolu s klesající hladinou (o 1 m za rok) klesá téĀ› hladina podzemní slané vody. A naopak pĀ™ibývá sladká, která rozpouští solná loĀ›iska v zemi. A co se stane, kdyĀ› se sĀ› rozpustí? ZĀ›stane po ní dobĀ™e maskovaná Ā›íhající oĀ›.

ĀĖeast naší výpravy ještĀ› plánovala výlet na Masadu. PĀ›vodnĀ› jsem se chystala také, jenĀ›e tak nĀ›jak bĀ›hem dne dolehla potĀ™eba na chvíli pĀ™estat konzumovat záĀ›itky a zastavit. TakĀ›e jsem spolu s koupání chtivými vysílala na Minerální plĀ›í.

Já jsem osoba ponĀ›kud zimomĀ™ivá. Hesla jako teplota vzduchu 25 a vody 20 stupĀ› rozhlídla nevyvolávala chuĀ› navlíknout plavky, ale tak kdyĀ› uĀ› jsme tady... A nebyla to chyba, voda byla pĀ™ekvapivĀ› teplá. Plavat se v tom nedá, akorát tak leĀ›et jako korkovej špunt. Slaný je to strašlivĀ› a taky hoĀ™ký. Dlouho vydrĀ› se v tom taky nedá, z tý pĀ™emíry soli za chvíli zaĀ›ne pálit kĀ›Ā›e. TakĀ›e hupky pod sprchu. (Nedej pĀ™írodo, Ā›e by mĀ› nĀ›kde nĀ›jakou žádĀ›ru. Pánové dostali vĀ›era doporuĀ›ení se neholit :-)

) A do vody lézt pĀ›knĀ› v botách. Pemza hadr. Když pozdĀ›ji odpoledne zalezlo sluníĀ›ko a ponĀ›kud se ochladilo, našli jsme útoĀ›ištĀ› v sirném bazénku s vodou teploty lidského nitra. Když má Ā›lovĀ›k trochu horeĀ›ku, teda. Takhle ozdravená na tĀ›le i na duchu jsem asi nikdy nebyla.

Solná loĀ›iska zpoza uší jsem loupala ještĀ› v autobuse...

MĀ›ra Blízkovýchodní (pĀ™ištĀ› Cesarea, Haifa, Karmel, Jaffa a noĀ›ní Jeruzalém)